

Učitelé se učili zachraňovat životy

„Co chcete udělat, udělejte, hlavně nešpekulujte,“ je jedno z hesel, které nás učili instruktoři

PETR TOMAN

Karlovarský kraj – Vžijte se do situace. Jste učitel a váš žák špatně přiskočil při tělocviku přes kozu, upadl a praštil se do hlavy. Dýchá, ale byl chvíli v bezvědomí a teď se mu točí hlava. Co budete dělat? Nejen na tyto otázky odpovídal kurz první pomoci ruku v ruce se Záchranným kruhem pro učitele Karlovarského kraje, který se naplno rozběhl tento rok. A já jsem si jeden takovýto vyučovací víkend vyzkoušel s nimi.

Už cestou tam jsem přemýšlel, jaké to bude mezi učiteli, kteří se učí. Po krátkém uvítání a představení nás instruktoři poprvé vyhnali ven. Zde již leželi účastníci školení, tentokrát však v roli figurantů. „Haló, slyšíte mě?“ zkouším navázat komunikaci s ležící. Nic. Vytahuji pomyslný mobil a volám rychlou. „Žena kolem 25 let, dýchá, ale je v bezvědomí,“ hlásím pomyslné dispečerce, kterou představuje instruktor. Ještě zahlásím, kde se nacházíme, a hovor končíme. To ještě netuším, že pomyslných hovorů bude za víkend ještě víc než dost.

„Co chcete udělat, udělejte, hlavně nešpekulujte,“ je jedno z hesel, které nám začali do hlavy vtoukat instruktoři. Poté již začala klasická nalejvárna, kde jsme začali probírat první možnosti, se kterými se můžeme setkat. „Šup šup, odložíme svazinky a jdeme se učit,“ pobízel po první pauze instruktor mě, ale i učitele. Což vyvolalo smích, neboť podobnou větu pronášejí téměř denně učitelé, ale nyní jsou v opačném gardu.

Vymítání mýtů

V další části byl z našich hlav vytloučen první mýtus. „Ke zraněnému se neběhá, jak to vidíte v seriálech. Díky tomu, že jdete klidně, máte čas si všimnout věci, které vám napovědí, co se

VŠE SI VYZKOUŠET. O tom byl kurz. 2x Foto:Deník/Petr Toman

nikomu nepomůžete.

Přednášky se stávají velkou diskusí, kde mě zarazí jedna věc. „Co mám dělat, pokud se mi dítě zraní na tělocviku? Já jsem sama s kupou dětí v tělocvičně a musím jít zavolat sanitku? Poslat děti bych se bála, navíc nemají klíče, a samotné je nechat nemůžu. A jelikož máme na škole zakázané nošení telefonů, nevím, co bych dělala,“ svěří se jedna z učitelek. Zákaz nosit mobil vyvolá velkou odsuzující reakci, včetně mě. Snad mají učitelky rozum a před žáky by si s mobilem nehrály. Zakázat učitelkám mobily, které mohou přivolat pomoc, je podle mého absolutní blbost.

Zajímavé je i další vymítání mýtů, které měly učitelky zafixované několik let. A to především že jazyk se špendlíkem nepřipíná ke rtu, křečujícímu

dvěma vdechům je opravdu záhul. Při mačkání a foukání do figuríny přemýšlím nad tím, jak slaví Valentýna asi moji kamarádi, když já se tu 'mazlím' s figurínou.

Je to daleko snazší, než se zdá

O přestávce obcházejím poznámkové bloky svých kolegyně a snažím se najít cokoli, co se během výuky dělat nesmí. Pár malůvek najdu, ale je jich překvapivě málo.

Další den, další úkoly. Tento den je plný nových modelových situací. Překvapení všech však je, že postup je víceméně podobný a snadný. „Jsem až překvapena. Je to jednoduché a intuitivní,“ říká kolegyně vedle mě. Situaci přibývá, ale dril, který se nám snažili vštěpovat, čím dál tím více vítězí nad přemýšlením.

„Nehoupej se, nebo dostaneš poznámku,“ volá na mě jedna z učitelek. Evidentně dril zůstal i po opuštění školních lavic, smějí se. Konečně také já dostanu roli. Lezl jsem na strom, abych utrhl jablko pro učitelku Kristýnu, a spadl z něj. Cestou jsem ji však trefil nohou do břicha. To byl náš scénář.

„Peťane, slyšíš mě?“ ozvalo se najednou nade mnou. Chvilku jsem je ještě nechal v napětí a pak jsem se začal probírat. To už jsem měl provizorně zafixovaný krk a začal jsem hrát zmateného. Když jsem slyšel, že jedna ze záchranářek mluví do telefonu, že mám něco s páteří, začal jsem svůj výkon na Českého lva. „Já nechci umřít. Raději ona než já,“ křičel jsem a snažil se odvést pozornost od Kristýny, která hrála vnitřní krváčení. Oba bychom to do příjezdu sanity vydrželi. Dobrá práce.

Do diskusí kantorky často přidávají své postřehy ze své učitelké kariéry. Díky tomu pak tyto jednotlivé situace hod-

notíme s celou skupinou jako ve studiu sport. Už chybí jen ta elektronická tužka.

Další a další výklad, který je často prošípovaný nenadálou hranou situací. Tak vypadá kurz.

Poslední den kurzu přináší velké opakování. Situace stíhá situaci. Takovým vrcholem je fingovaná dopravní nehoda, kde se musíte postarat nejen o bezpečnost provozu, ale i o čtveřici zraněných. „Beru trojúhelník. Kdo volá?“ tvoříme taktiku za pochodu. Rychlé třídění pacientů a následný návrat k těm méně zraněným. Stav jednoho se však zhoršuje, a tak na řadu přichází nový hovor na 155, kde dostáváme informace, jak dále postupovat.

„Byli jste dobří,“ slyšíme od instruktora a naše sebevědomí leze před dalšími zkouškami nahoru. Ze všech je ale cítit únava a konec kurzu tomu jen pomáhá. Poslední rekapitulace a dojde na předání certifikátů, chybět nemůže ani památeční fotka všech. „Myslím si, že bych nyní věděla, jak postupovat. Viděla jsem to i při posledních zkouškách, kdy jsem si občas uvědomila, že dělám něco sama od sebe,“ hodnotí jedna z učitelek. Kromě učení sebe sama se učitelky učily i to, jak své vědomosti předat dětem na zdravotně. „Moc se mi líbí ten obrácený postup výuky, kdy si nejdříve vyzkoušíme, jak bychom reagovaly, a následně poté se dozvíme, jak na to. Chtěla bych tento styl zkusit i ve škole,“ sekunduje další z kantorek.

Při rozloučení si tyto tři dny nemohou učitelky vynachválit. „Napiš tam, že to stálo za to. Teď už se tolik bát nebudu, myslím si, že budu i umět pomoci. Ale moc bych si přála, abych nikdy nemusela,“ přidala své přání jedna z kantorek.

mohlo na místě stát, či vás ochrání před tím, stát se další obětí nehody,“ zněla další rada. Právě na zjištění mechanismu úrazu byl kladen velký důraz. Z nás se tak kromě záchranců chvilkami stávali detektivové, kteří se snažili rozlousknout, co se stalo.

Další důležitou věcí je vlastní bezpečnost. Když se to pojme ve zkratce, tak zranění či mrtví

epileptikovi nestrkáme nic mezi zuby či to, že polštářek patří dorakve a ne bezvědomému pod hlavu. Protože hlavu je potřeba zaklonit.

Neustálé opakování a dril se nám začínají dostávat pod kůži. Na řadu přišla resuscitace. „Sanitka tu bude za 15 minut, masírujte do jejího příjezdu,“ úkol zněl jasně, ale masírovat 15 minut hrudník v poměru 30 ku

Poptávka po kurzu převýšila nabídku

Karlovarský kraj – Asociace Záchranný kruh ve spolupráci se zkušenými lektory ZDRSEM připravila kurzy první pomoci. Kurzy jsou víkendové a určené pouze pro pedagogy Karlovarského kraje. Jak jsou financované či jaký je o ně zájem, pověděl manažer Záchranného kruhu Lukáš Hutta.

Jak vypadala příprava těchto kurzů?

V hlavě jsme tento projekt nosili dlouho. Ale samotná příprava kurzů, jejíž součástí byla tvorba osnov, scénářů a

pracovních skript pro pedagogy, trvala přes tři měsíce.

Jaký je ohlas na tento kurz?

Před samotným začátkem jsme oslovili všechny školy v kraji a do dvou týdnů se nám přihlásilo přes 1000 zájemců. Do kurzů se však vejde jen kolem 260 kantorů, a tak bylo do týdne plno.

Jak často se kurzy budou konat?

Dva máme za sebou a dalších 16 stihneme do konce roku. Pak nám končí dotační titul. Ale i díky ohlasu bychom chtěli pokračovat dál, uvidí-

me. Třeba najdeme cestu.

Kdo se podílí na financování těchto kurzů?

Ty jsou pro učitele z Karlovarského kraje zcela zdarma. Čerpáme na tento projekt finance z Evropské unie z Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

Co by si měli účastníci kurzu odnést?

Především sebevědomí, které jim díky získaným znalostem a zkušenostem pomůže při poskytování první pomoci. (tom)